הפניקס פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ)

דוח הדירקטוריון

תוכן העניינים

	דף
תאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	3-5
תאור הסביבה העסקית	5-12
מצב כספי קרנות פנסיה	12-15
תוצאות הפעולות	15-18
תחזית זרמי כספים	18
השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה	19-21

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרס, מבטא את השינויים העיקריים במצב העסקי של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ ("החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2009, אשר פורסם ביום 21 בפברואר 2010.

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד , כהגדרתו בחוק ניירות ערך , התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד , המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח . התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על- ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת

החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע "מ) (להלן: "**החברה**") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע "מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**") מקבוצת הפניקס אחז קות בע"מ (להלן: "**קבוצת הפניקס**" או "**הקבוצה**" או "**הפניקס אחזקות**"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה , המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, וקרן פנסיה חדשה כללית להלן..

החל מ- 1 לינואר 2010 הועברו לחברה קופות הגמל שנוהלו בנאמנות על ידי הפניקס גמל בע"מ (להלן: "**הפניקס גמל**"), כך ש החברה מנהלת בנאמנות, מלבד קרנות הפנסיה לעיל גם את קופות הגמל להלן.

קרנות הפנסיה

הפניקס פנסיה מקיפה (להלן: "**קרן מקיפה**")
פועלת כקרן תשואה, דהיינו, קרן בה זכויותיו של המבוטח נקבעות על פי הצבירה האישית שלו בהתאם לשנת לידה, גיל , מין, התשואות על נכסי הקרן, ומנגנון עדכון זכויות לפי תוצאות הדוח האקטוארי. עמית מבוטח בביטוח מקיף לנכות שאירים וזקנה.

הפניקס פנסיה כללית (להלן: "**קרן כללית**") פועלת כקרן תשואה במסלול יסוד . קרן זו מיועדת בעיקר לצבירת חיסכון לגיל פרישה מרמות שכר העולות על "תקרות ההפקדה החודשית" המותרת בקרן פנסיה מקיפה, כהגדרתה בתקנות מס הכנסה, או הפקדות חד פעמיות.
הקרן הכללית מקנה זכויות ל זיקנה בלבד. על פי תקנון קרן כללית המבוטח זכאי לפנסיית זקנה מגיל הפרישה לכל החיים . תוכנית זו אינה זכאית לאג "ח מיועדות מסוג ערד וכללי ההשקעה החלים עליה הם הכללים החלים על קופות הגמל.

קופות הגמל

הפניקס השתלמות: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מסלולית,המיועדת לתשלום דמי השתלמות לעובדים, לעצמאים, לחברי קיבוץ, לחברי מושב שיתופי או למוטבים לפי התקנון. לקופה כיום שלושה מסלולים: מסלול כללי, מסלול ללא מניות ומסלול מניתי . העמית רשאי לבחור במסלולי ההשקעה בהם יושקעו כספיו . במהלך שנת 2009 נפתח מסלול שיטת הפניקס בקופה שישווק במהלך השנה.

הפניקס מרכזית: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מרכזית לפיצויים, שעמיתיה הם מעבידים בלבד, ומיועדת לתשלום פיצויים לעובדים שכירים, בהתאם לחוק פיצויי פיטורים תשכ "ג-1963. לקופה זו אין מסלולי השקעה והכספים מושקעים לפי שיקול דעת החברה וועדת ההשקעות.

הפניקס תגמולים ופיצויים: החלה פעילותה במאי 2004. קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובדים שכירים ולעצמאיים. לקופה שלושה מסלולים מסלול כללי, מסלול ללא מניות ומסלול מניתי . במהלך שנת 2009 נפתח מסלול שיטת הפניקס בקופה שישווק במהלך השנה

הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה): הינה קופת גמל סגורה בפני עמיתים חדשים מ- 1.1.2006. הקופה הינה קופת גמל שעמיתיה הם מעבידים בלבד, ומיועדת לתשלום פיצויים לעובדים. הפניקס ביטוח ערבה לעמיתי הפניקס מרכזית לפיצויים כך שסכומים שיוחזרו להם לא יפחתו בשום מקרה מהסכומים שהופקדו על-ידם בקופות.

הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה): הינה קופת גמל סגורה בפני עמיתים חדשים מ- 1/1/06. הקופה מיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובד. הפניקס ביטוח ערבה לעמיתי הפניקס תגמולים ופיצויים כך שסכומים שיוחזרו להם לא יפחתו בשום מקרה מהסכומים שהופקדו על-ידם בקופות.

עמית תגמולים ופיצויים (להלן: עמית גמל"): הוקמה ב1952 כקופה תאגידית והחל מיום 1.1.2009 מנוהלת הקופה על- ידי החברה . הקופה מיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים

לעובדים שכירים ועצמאיים . ישנה הבחנה בין עמיתים שהצטרפו לפני 31.12.07 ועמיתים שהצטרפו לאחר מכן לעניין דמי ניהול.

1. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 31 במרס 2010:

שם הקופה	עצמאיים	שכירים/מעבידים	סה"כ
הפניקס תגמולים ופיצויים – מסלול כללי	3,144	5,848	8,992
הפניקס תגמולים ופיצויים – מסלול מנייתי	447	284	731
הפניקס תגמולים ופיצויים – מסלול ללא מניות	253	378	631
הפניקס השתלמות – מסלול כללי	3,660	11,369	15,029
הפניקס השתלמות – מסלול מנייתי	518	1,102	1,620
הפניקס השתלמות – מסלול ללא מניות	399	1,051	1,450
עמית קופה לתגמולים ופיצויים	42	470	512
הפניקס מרכזית	-	462	462
הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה)	-	49	49
הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה)	61	650	711
סה"כ	8,524	21,663	30,187

2. להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת נכון ליום 31 במרס 2010:

שם הקופה	היקף הנכסים (אלפי ₪)
הפניקס תגמולים ופיצויים – מסלול כללי	269,162
הפניקס תגמולים ופיצויים – מסלול מנייתי	20,089
הפניקס תגמולים ופיצויים – מסלול ללא מניות	27,557
הפניקס השתלמות – מסלול כללי	405,058
הפניקס השתלמות – מסלול מנייתי	50,060
הפניקס השתלמות – מסלול ללא מניות	34,757
עמית קופה לתגמולים ופיצויים	50,533
הפניקס מרכזית	66,990
הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה)	12,812
הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה)	24,920
סה"כ	961,938

תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

תחום הפעילות של החברה הינו ביטוח פנסיוני, באמצעות קרנות הפנסיה שבניהולה. בהתאם לכך, לקרן עמיתים שכירים ועצמאיים מכל המגזרים במשק.

תפעול

עד מועד המאזן ניהלה החברה את עמית קופה לפנסיה וגמולים בע"מ (להלן: "עמית") על פי הסכם ניהול משנת 1993 (להלן: "**הסכם הניהול**"). בהתאם להסכם הניהול, העבירה עמית את דמי הניהול שהיא מקבלת מהעמיתים בקרן פנסיה יסוד לחברה כנגד קבלת שירותי ניהול ממנה . במסגרת הסכם הניהול וכל עוד הסכם הניהול בתוקף נקבע כי לחברה יהיו 51% מזכויות ההצבעה במועצה ובאסיפה הכללית של עמית, בנושאים המפורטים בהסכם הניהול.
עמית הגישה לממונה מתווה להעברת קרן הפנסיה הוותיקה לחברה מנהלת אחרת.

הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2010	2009	2009
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
הכנסות (הפסדים)			
ממזומנים ושווי מזומנים	355	1,363	(1,500)
מהשקעות:			
ניירות ערך שאינם סחירים	11,079	16,737	89,020
ניירות ערך סחירים	60,360	91,278	339,153
פקדונות והלוואות	(97)	1,208	9,323
	71,342	109,223	437,496
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו	325	211	1,571
סך כל ההכנסות (ההפסדים)	72,022	110,797	437,567
הוצאות			
דמי ניהול	11,391	8,926	40,815
עמלות ניהול השקעות	179	289	986
מיסים	-	-	104
סך הכל הוצאות	11,570	9,215	41,905
עודף הכנסות (הפסדים), נטו	60,452	101,582	395,662

הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן הכללית

	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2010	2009	2009
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
הכנסות (הפסדים)			
ממזומנים ושווי מזומנים	7	31	(6)
מהשקעות:			
מניירות ערך שאינם סחירים	39	29	42
מניירות ערך סחירים	1,020	1,766	5,880
סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות	1,059	1,795	5,922
הכנסות (הוצאות) אחרות	4	-	(4)
סך כל ההכנסות	1,070	1,826	5,912
הוצאות			
דמי ניהול	140	83	382
עמלות ניהול השקעות	1	9	23
הוצאות מס	-	-	1
	141	92	406
עודף הכנסות, נטו - מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה	929	1,734	5,506

התפתחות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה

קרן הפנסיה המקיפה החדשה פועלת על בסיס עקרון ההדדיות והאיזון האקטוארי. במקרה של אירועים יוצאי דופן עלולים המבוטחים להיפגע. ביטוח המשנה נועד להגן על הקרן ומבוטחים בקרות אירועים יוצאי דופן. בקרנות פנסיה מקיפות קטנות ביטוח המשנה מונע חשיפה לסיכונים כאמור.
לתנאי ההתקשרויות עם מבטחי משנה יש השפעה על רווחיות החברות המנהלות.

החברה החליטה לרכוש מכספי ביטוח משנה לפניקס פנסיה מקיפה בגין אירועי קטסטרופה במסגרת מדיניות ניהול סיכונים של החברה, ומשלמת בתמורה בגין חלקה היחסי בכיסוי הנרכש על-ידי הפניקס ביטוח. ההתקשרות הישירה עם מבטחי המשנה נעשית על-ידי הפניקס ביטוח, וביטוח המשנה חל במשותף על ענפי ביטוח חיים וקרן הפנסיה..

ביטוח המשנה של החברה נרכש באמצעות הפניקס ביטוח לתקופה קצובה, וניתן לביטול בהודעה מראש לגבי ביטוחים עתידיים בלבד. החברה אינה מקבלת עמלה מכוח הסכם ביטוח המשנה.

מלבד הגדלת השייר החל מינואר 2010, לא היו שינויים מהותיים נוספים בהסכם ביטוח המשנה בתקופת הדוח ועד מועד הגשתו.

אירועים מיוחדים בתקופת הדוח

1. שינויים בתקנון הפניקס פנסיה מקיפה.

הממונה אישר ביום 7 באפריל 2010 שינויים בתקנון הפניקס פנסיה מקיפה מהדורה אפריל 2010 , בנושאים שלהלן - אופן חלוקת ריבית המתקבלת ממעסיק , ריבית פיגורים, הוספת מסלולי השקעות לרבות שיטת הפניקס , היוון מעל קצבה מזערית, חישוב פנסיית שארים ונכות במקרה של גידול בהכנסה הקובעת לנכות שארים . תנאים להיוון פנסיית שארים, דחיית תשלום פנסיית נכות, היוון פנסיית אלמנה ממרכיב הפיצויים במקרה של פטירה, תנאים להחזר מרכיב פיצויים למעסיק.

2. העברת פעילות קופות הגמל.

החברה מנהלת בנאמנות החל מ- 1 לינואר 2010 את הקופות שנוהלו על ידי הפניקס גמל בע"מ.
.

3. מיזוג וסגירת קופות גמל

החברה הגישה בקשה לממונה ולרשות המיסים להעביר את הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה) להפניקס מרכזית ואת הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה) להפניקס תגמולים ופיצויים ולשנות את תקנוני הקופות כדי להבטיח את זכויות העמיתים המועברים ב- 1.7.2010. ביום 23 במאי 2010 קיבלנו את אישור רשות המיסים למיזוג.

הסכמים מהותיים

4. בהתאם להסכם שנחתם באפריל 2006 בין החברה לחברת הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, מקבלת החברה שרותי השקעות תמורת תשלום חודשי בסך כ- 35 אלפי ש"ח ובצירוף מע"מ. ביום 31 בדצמבר, 2006 פג תוקפו של ההסכם , והוארך בחודש פברואר 2007 עד ליום 31 בדצמבר, 2007. בינואר 2008 חודש ההסכם עד ליום 31 בדצמבר, 2008 ובחודש דצמבר 2008 הוארך עד ליום 31 בדצמבר, 2009.
ביום 31 בדצמבר, 2009 הוארך ההסכם לתקופה נוספת והתשלום החודשי עומד על 50 אלפי ₪ בתוספת מע"מ, הכולל גם מתן שירותי השקעות בגין קופות הגמל וקרנות ההשתלמות שעברו, ראה 2 לעיל.

5. לחברה פעילות במהלך העסקים הרגיל , לרבות קבלת שירותי מחשוב ועיבוד נתונים , שרותי השקעה וביטוחים , עם החברה האם שלה - הפניקס ביטוח . החל משנת 2009 החברה משלמת דמי תפעול בשיעור של כ- 0.15% (משנת 2010 - 0.20%) מהיקף הנכסים של הקרנות החדשות להפניקס ביטוח בגין שרותי התפעול. דמי תפעול אלו הסתכמו לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31.3.2010 לסכום של 1,292 אלפי ₪ (בשנת 2009 3,072 אלפי ש"ח) .

6. קיים הסכם תפעול בין בנק מזרחי טפחות בע "מ לבין החברה לפיו הבנק ייתן לחברה שירותי ניהול חשבונות העמיתים בקופת הגמל בתמורה לדמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.1% לשנה משווי סך כל נכסי קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה . דמי התפעול יחושבו על פי דוח היקף הנכסים הנכון לסוף חודש החיוב.

2. תאור הסביבה העסקית

מגמות והתפתחות בענף הפנסיה והשפעתן על עסקי החברה והקרנות שבניהולה

היקף הפעילות בענף חיסכון ארוך טווח הינו בעל מתאם גבוה לפעילות הכלכלית במשק . על פי אומדני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, במהלך שנת 2009 גדל התוצר המקומי בשיעור של כ-3% והתוצר העסקי גדל בשיעור של כ- 2.4%. זאת בהשוואה לגידול בתוצר המקומי בשיעור של כ-

4% ובתוצר העסק י במשק בשיעור של כ- 4.4% בשנת 2008. שיעור האבטלה במשק ברבעון האחרון של שנת 2009 עמד על כ- 7.8%, בהשוואה לשיעור אבטלה של כ- 6.3% בשנת 2008. נתונים אלו משקפים את ההאטה במשק במהלך שנת 2009, אשר באה בעקבות המשבר הכלכלי העולמי שהחל בשלהי שנת 2008 ונתן את אותותיו ג ם בשנה החולפת .. על פי תחזיות בנק ישראל לשנת 2010, אשר פורסמו במהלך חודש ינואר 2010, התוצר הלאומי צפוי לעלות ולעמוד על כ- 3.5%, ושיעור האבטלה צפוי לרדת לשיעור של כ- 7.1%. תחזיות אלו ואחרות, מתאימות למגמת ההתאוששות מן המשבר הכלכלי ולמידע חיובי על הפעילות הכ לכלית, במחצית השנייה של 2009 בארץ ובעולם, וכן לשיפור בתחזיות הצמיחה והסחר בעולם לשנת 2010.

על פי דיווחי משרד האוצר , סך נכסי ענף הפנסיה עלה בשנת 2009 בשיעור של כ- 17% וענף קרנות הפנסיה החדשות המשיך במגמה של צמיחה מואצת , והפגין צמיחה בשיעור של כ- 47% בשנת 2009 בהמשך לצמיחה בשיעור של כ- 4% בשנת 2008, חרף המשבר בשוק ההון . ניתן להניח כי הצמיחה הגבוהה בהיקף הנכסים הינה בעיקר עקב היות ענף הפנסיה החדשה ענף צעיר, העלייה במודעות הציבור לחיסכון פנסיוני בכלל ולפנסיה בפרט , מעבר מאפיקי חסכון ארוכי טווח אחרים (בעיקר ענף הג מל), כניסה של סוכני הביטוח למכירת תוכניות פנסיה , וכניסתו לתוקף של הסדר פנסיה חובה. כמו-כן, גם ענף הפנסיה נהנה מתשואות חיוביות במהלך שנת 2009. בשנה האחרונה נמשכה בקרנות הפנסיה מגמת החזר דמי ניהול לטובת הלקוחות , מגמה אשר משפיעה על הקטנת רווחיות הענף . דמי הני הול הסטטוטוריים המקסימליים בענף הם 6% מדמי גמולים ו- 0.5% מהנכסים בקרן מקיפה ו- 2% מהנכסים בקרן כללית. על פי נתוני משרד האוצר , נגבו בענף הפנסיה בשנת 2009 4.05% מדמי גמולים ו – 0.38% מהנכסים, בהשוואה ל-4.45% מדמי הגמולים ו- 0.4% מהנכסים בשנת 2008.
בשנים האח רונות חל שינוי טעמים בשוק לטובת חיסכון בקרנות פנסיה , אשר צומחות בקצב גבוה יותר מאשר ענף ביטוחי החיים וענף הגמל . ניתן לייחס חלק מהצמיחה בשנה האחרונה להצטרפותם של לקוחות חדשים לענף הפנסיה בשל הסדר פנסיה חובה. חלק ניכר מלקוחות אלו נמנה על פלח אוכלוסייה בעל שכ ר נמוך יחסית, ובנוסף ההפרשות הנדרשות על פי הסדר פנסיה חובה הן נמוכות בתחילה ויעלו בעתיד בהדרגה.

בשנת 2009 נמשכה והורחבה כניסתם של הבנקים לייעוץ ולהפצת מוצרים פנסיונים , והיערכות של הגופים המוסדיים לייעוץ פנסיוני.
בעקבות חוק הייעוץ והשיווק חל שינוי תפיסה בקרב ערוצי ההפצה בענף (כולל בנקים) וכן בקרב חברות הביטוח, והביא לצורך בבניית מודלים של סימולציה והשוואה בין מוצרים אשר יתמכו בייעוץ האובייקטיבי ליצירת המלצה המבוססת על התאמת המוצר לצרכי הלקוח , ובחירת סוג המוצר הפנסיוני, המוצר הפנסיוני והגוף המוסדי המתאימים ביותר, בהתאם לדרישות סעיף 12 לחוק הייעוץ והשיווק.

עם זאת, הצפי הוא כי בחמש השנים הראשונות הרווחיות תהיה נמוכה מאוד - מאחר ושיעורי ההפרשות הסוציאליות נמוכים מייצרים פרמיות נמוכות וכנגזרת מכך דמי הניהול יהיו נמוכים , ומאידך ההוצאות התפעוליות הנן קבועות יחסית.

<u>שינויים בהסדרי ביטוח משנה בתחום</u>

בשנים האחרונות לא חלו שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה בתחום . ראה פירוט לעיל לעניין ביטוח משנה בכלל , ולעניין רכישת חוזה ביטוח משנה לא יחסי החל מאמצע שנת 2005 בפרט.

<u>מבנה התחרות והשינויים שחלו בתחום</u>

ענף קרנות הפנסיה מאופיין בתחרות גוברת שהחלה בעיקר עם מכירת הקרנות החדשות ההסתדרותיות בשנת 2004, ועם שיווק מאסיבי של המוצר על ידי סוכני וחברות הביטוח. כאמור לעיל, מודעות הציבור לחיסכון פנסיוני גדלה ובצידה המודעות לתשואות . עם הגברת המודעות לחיסכון פנסיוני בציבור, גדלה תשומת לב לאיכות ניהול ההשקעות בקרנות הפנסיה ולתשואות המושגות, כפרמטר חשוב בבחירת קרן.

<u>פיקוח ממשלתי בענף הפנסיה</u>

ענף קרנות הפנסיה החדשות הוסדר עד לחקיקת בכר במסגרת פקודת מס הכנסה , ובפרט בתקנות מס הכנסה (תנאים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות קופות הגמל"). תקנות אלו מקנות מעמד מיוחד לקופות גמל, לרבות קרנות פנסיה וקופות ביטוח, לעניין זיכויים וניכויים ממס ופטורים ממס רווחי הון , המעודדים את הציבור לחסוך לגיל פרישה

באמצעות כלים אלו. פקודת מס הכנסה והתקנות שהותקנו מכוחה, קובעים כללים לגבי קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה והוראות המס לגביהן.
הפעילות בתחום הפנסיה טעונה רישוי, בהתאם לחוק הביטוח ולחוק קופות גמל, ומפוקחת על-ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. חברה מנהלת של קרנות פנסיה מחויבת לקבל רישיון מהממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון.
בשנים 2005 - 2008 חלו שינויים רגולטורים מהותיים ששינו את פני תחום החיסכון ארוך הטווח בישראל, והם צפויים להמשיך ולהשפיע באופן מהותי על פעילות החברה

<u>רפורמת בכר</u> -
בשנת 2004 פרסמה ועדת בכר את המלצותיה באשר להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק ההון בישראל. בעקבות ההמלצות פורסמו בחודש אוגוסט 2005 שלושה חוקים – חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגוד העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק הגברת התחרות"), חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק קופות הג מל") וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק הייעוץ והשיווק") – אשר הביאו לשינויים מהותיים בתחום החיסכון ארוך הטווח.

<u>תיקון מספר 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות הגמל), התשס"ח - 2008</u>
ביום 28 בינואר 2008 פורסם תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל שהנו בעל השלכות מהותיות על הפעילות בתחום. התיקון כולל שורה של תיקוני חקיקה לחוק קופות הגמל, לחוק הפיקוח ולפקודת מס הכנסה. מטרת התיקון להבטיח שוק משוכלל ושקוף יותר לכלל החוסכים לפרישה, באמצעות האחדת כללי המיסוי על המוצרים הפנסיונים, קבלת החלטות משמעותיות של החוסך באשר לכספי החיסכון בסמוך לגיל הפרישה, הבטחת רובד חסכון קצבתי לכל החוסכים, והגברת התחרות בשוק הפנסיוני לטובת הצרכנים.

<u>השפעת חוקים, תקנות והוראות חדשות</u>

א. <u>תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הגנה ממשלתית על החיסכון הפנסיוני) (הוראת שעה), התשס"ט-2009 (להלן: "תקנות הגנה ממשלתית")</u>

בהמשך לתכנית ההאצה בעקבות המשבר הכלכלי, והחלטת הממשלה מיום 14 בדצמבר 2008, לפיה תינתן הגנה ממשלתית על חיסכון פנסיוני לעמית שעומד בתנאי הזכאות ושמלאו לו 60 שנים או יותר עד ליום 13 בדצמבר 2011, פורסמו ברשומות ביום 25 בפברואר, 2009 תקנות הגנה ממשלתית, שעיקריהן כדלקמן:

1. עמית זכאי המבקש לממש את ההגנה ולקבל את סכום השתתפות הממשלה, יראו את סכום השתתפות הממשלה כאילו נתווסף לסכום המוגן שנצבר לזכותו בקופת הגמל ואשר לפיו תחושב קצבתו. האמור יחול גם במקרה שבו משיקולים תקציביים יועבר סכום השתתפות הממשלה לקופות הגמל בפריסה של מספר תשלומים או בתשלומים חודשיים.
2. האמור לעיל יחול גם לגבי עמית זכאי המבקש לממש את ההגנה ואשר החל לקבל קצבת זקנה מהקופה לפני מועד מימוש ההסדר, בשינויים המתחייבים לעניין זה מהחלטת הממשלה.
3. עיגון התנאי לפיו עמית זכאי המבקש לממש את ההגנה לא יהיה רשאי למשוך את הסכום המוגן ואת סכום השתתפות הממשלה, כולם או חלקם, אלא בדרך של קצבה. האמור לא יחול במקרה שבו רשאי אותו עמית, לפי הדין החל דרך כלל על קופות גמל לקיצבה, למשוך את הסכומים האמורים שלא בדרך של קצבה, ואולם בכל מקרה העמית לא יהיה רשאי למשוך את הסכומים האמורים בדרך של היוון קצבה לסכום חד- פעמי. יצוין כי בהתאם לתקנה 34(ה) לתקנות קופות גמל, עמית שפחת סכום הקצבה החודשית שהוא זכאי לה מהקופה מ- 5% מסכום שכר המינימום לחודש, לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, ישולם לו הסכום שנותר בקופה בסכום חד-פעמי.
4. חברה מנהלת של קופת גמל לתגמולים או לקיצבה, תשמור את נתוני הסכום שנצבר בקופה ביום 30 בנובמבר 2008 לגבי עמיתים בגיל הפרישה המוקדמת לצורך בדיקת זכאותו של העמית להגנה ולצורך מימושה.

תוקפן של התקנות הנו עד יום 31 בדצמבר 2019, שהינו המועד האחרון שבו הציע מבין העמיתים הזכאים יהיה רשאי לממש את ההסדר.

ב. מסלולי בחירת מחדל

בחודש יוני 2009 פרסם המפקח טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל) התשס"ט-2009 ("טיוטת התקנות") וטיוטת חוזר התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית ("טיוטת החוזר"). על-פי טיוטת התקנות גוף מוסדי יקים מסלולי השקעה לניהול כספי העמיתים אשר יהוו ברירת מחדל של העמיתים בעת ההצטרפות לקופת הגמל שבניהולו, לקבוצות גיל של העמיתים כפי שנקבעו בטיוטת התקנות עד לקבלת הקצבה על בסיס מודל של סיווג עמיתים. כמו-כן, גוף מוסדי המנהל קופת גמל משלמת לקצבה או קרן ותיקה ינהל חשבון נפרד אחד למקבלי קצבאות שבו ינוהלו הנכסים העומדים כנגד התחייבויות כלפי מקבלי הקצבאות ויקים מסלול השקעה למוצרי החיסכון השונים בהתבסס על המאפיינים הייחודיים להם, ואת האופן שבו על הגופים המוסדיים לנהוג על מנת להתאים את החיסכון לצרכי העמיתים. בין היתר קובעות הוראות טיוטת החוזר, כי דירקטוריון גוף מוסדי יקבע מודל לסיווג העמיתים, יפרט את מאפייניו של המודל ויפרסמו באתר. המודל ייבחן אחת לשנתיים ועוד הוראות ביחס העמיתים בקופות גמל. בשלב זה טרם ידועות כל ההשלכות שתנבענה מהחלת הוראות טיוטת התקנות וטיוטת החוזר.

ג. אישור מסלולי השקעה במוצרי חיסכון פנסיוני

בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר בדבר כללים לאישור מסלולי השקעה במוצרי חיסכון פנסיוני. במוצרי חיסכון פנסיוני מוצעים שפע רב של מסלולי השקעה. לרבים מן המסלולים מדיניות השקעה דומה ואף זהה, ובחלק גדול מהם מנוהלים נכסים בהיקף כספי נמוך. הסדרת כללים לאישור מסלולי השקעה, לרבות הדרישה לאחד מסלולים בעלי מובהקות דומה, עשויה לתרום הן לשיפור איכות ניהול ההשקעות במסלולי ההשקעה והן לצמצום הבעיות התפעוליות של הגופים המוסדיים .לשמותיהם של מוצרי חיסכון פנסיוני ושל מסלולי השקעה חשיבות בבואו של פרט לקבל החלטה מושכלת באיזה מוצר חיסכון פנסיוני או באיזה מסלול לבחור. בשנים האחרונות עבר שוק החיסכון הפנסיוני שינויים רבים הן בשל שינויים בבעלויות על קופות גמל והן בשל רפורמת הניידות שקבעה שניתן לנייד כספי חיסכון פנסיוני בין סוגי מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים.
לנוכח שינויים אלה וכדי להגביר את השקיפות עלה הצורך לקבוע כללים לאישור מסלולי השקעה במוצרי חיסכון פנסיוני וכללים לקביעת שמותיהם. תחילתו של טיוטת חוזר זה מיום פירסומו.

ד. מיסוד תשתית בחברות מנהלות של קופות גמל

בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל. מטרת טיוטת חוזר זה מיסוד תשתית בחברה מנהלת להבטחת אלה:

א. ייעוץ אובייקטיבי, מקיף ורציף לדירקטוריון, לוועדת ההשקעות, לוועדת האשראי ולהנהלת החברה המנהלת, לגבי כל סיכון מהותי לחסכונות המנוהלים בכל קופת גמל שבניהול החברה המנהלת, הגלום בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכונות העמיתים.
ב. קיומם של כלים, משאבים ובקרות ראויים לזיהוי סיכוני שוק ואשראי הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכונות העמיתים בקופות גמל, למדידתם, למעקב אחריהם ולשליטה בהם.

תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר, 2010.

ה. הסדרת תהליכי העברת מידע בין גוף מוסדי לסוכני הביטוח

בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר מבנה אחיד מצומצם להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון. מטרת החוזר הינה, להסדיר את תהליכי העברת המידע בין הגוף המוסדי לסוכני הביטוח, היועצים הפנסיוניים והמשווקים הפנסיוניים, לצורך ביצוע ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני ללקוח, ולצורך ייעוץ פנסיוני מתמשך. המידע שיועבר מהגוף המוסדי לבעלי הרישיונות השונים, כאמור בחוזר זה, גובש בשיתוף צוות שכלל נציג התאחדות חברות הביטוח, נציג איגוד קופות הגמל, נציג

איגוד קרנות הפ נסיה, נציג לשכת סוכני ביטוח , נציג איגוד הבנקים ונציג פורום מנהלי ההסדרים.

ו. איתור עמיתים ומוטבים

בחודש ספטמבר 2009 פרסם המפקח טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשס"ט-2009.
טיוטת התקנות כוללת בין השאר: הגדרות שונות אשר דורשות התאמות של פנסיה ושל ביטוח, עדכון פרטי זיהוי בסיסיים , פעולות לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק, פעולות לאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית, שיעור דמי ניהול. תקנות אלה נכנסו לתוקפן 60 ימים מיום פרסומן.

ז. נוהל איתור עמיתים ומוטבים

בחודש ספטמבר 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר בדבר נוהל איתור עמיתים ומוטבים.
מטרת טיוטת חוזר זה הינה יצירת מנגנון אפקטיבי וישים אצל הגופים המוסדיים , לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית , וכן יידוע העמיתים או המוטבים כי קיימים כספים להם הם זכאים.
חוק הפי קוח על קופות גמל קובע , בין היתר, כי בניהול נכסי קופת גמל , במתן שירות לעמיתיהן ובמילוי שאר תפקידיה לפי הוראות החוק, תפעל החברה המנהלת באמונה ובשקידה לטובת כל אחד מהעמיתים , תנהג בזהירות וברמת מיומנות שנאמן מיומן היה נוהג בהן בנסיבות דומות , ותנקוט את כל האמצע ים הסבירים לשם שמירה על נכסי קופות הגמל שבניהולה ועל הזכויות הנובעות מנכסים אלה.
חובת הנאמנות והחובה לשמור על עניינם של עמיתי קופות הגמל וכן החובה לשמור על עניינם של המבוטחים מחייבת את הגופים המוסדיים לשמור על קשר שוטף ורציף עם כל העמיתים והמבוטחים שאת כספיהם הם מנהלים במטרה לאפשר להם לקבל החלטות מושכלות בזמן אמת באשר לכספם.
תחילתו של טיוטת חוזר זה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשס"ט-2009.

ח. טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון)

בחודש ספטמבר 2009 הועברה לועדת הכספים טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשס"ט-2009. במסגרת הטיוטה מוצע להחיל את הוראות התקנות גם על מבטח לגבי קופת ביטוח שבניהולו ולקבוע שיעור זהה של עמלת הפצה , שישולם ליועצים פנסיונים בגין הפצת מוצרי הגמל , הפנסיה וביטוח חיים . בהתאם לטיוטת התקנות לא תשלום עמלת הפצה בשל סכומים העומדים לזכות לקוח בקופת גמל שמקורם בתשלומים שהופקדו לקופת ביטוח מבטיחת תשואה עד יום 31 בדצמבר 1991.

ט. טיוטה שנייה בדבר קידוד מוצרי חסכון פנסיוני
בחודש אוקטובר 2009 פרסם המפקח טיוטה שנייה בדבר קידוד מוצרי חסכון פנסיוני.
מטרתה של טיוטה חוזר זו היא לייצר שיטת קידוד אחידה למוצרי החיסכון הפנסיוני השונים . בשיטת הקידוד המפורטת להלן ניתן זיהוי חד- ערכי לגופים המוסדיים ולמוצרים בשוק החיסכון הפנסיוני.
על גוף מוסדי לציין את קוד מוצר החיסכון הפנסיוני בהתאם להוראות טיוטת חוזר זה בכל דיווח שלו לרבות דיווחים לעמיתים , לגופים מוסדיים אחרים, למעסיקים, למנהלי הסדר, לסוכני ביטוח או ליועצים פנסיוניים וכן בכל פרסום לרבות באתר האינטרנט שלו.

י. חוזר בדבר דוח חודשי של קופות הגמל חשוב לפנסיה
בחודש נובמבר 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר דוח חודשי של קופות הגמל.
הוראות חוזר זה נועדו להסדיר את מתכונת הדיווח החודשית של קופות הגמל ולקדם את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. כמו כן, לאור שינויים בדרישות הדיווח עודכן הדוח החודשי.

מתכונת הדוח המעודכנת מפורטת בנספח א' לטיוטת החוזר. סעיפי הדיווח שבוטלו מפורטים בנספח ב ' לטיוטת החוזר . תחילתן של הוראות חוזר זה בגין הדיווח לחודש ינואר 2010 ואילך.

יא. <u>טיוטת חוזר הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות</u>

בחודש דצמבר 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות- תיקון, המשנה את הוראות חוזר פנסיה 2004/10 בדבר ההנחה לגבי שיעור הריבית העתידי (forward rate) לתקופות בטווח הארוך לגביהן לא מפורסמות תשואות לפדיון . לגבי תקופות אלו ייעשה שימוש בשיעור הריבית העתידי של התקופה האחרונה לה מפורסמת תשואה לפדיון ולא יחושב שיעור ריבית עתידי על בסיס שיעור הריבית העכשווי (spot rate) לאותה תקופה.

יב. <u>התאמת פקודת מס הכנסה לתיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל</u>

ביום 22 בדצמבר, 2009 התקבל בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 173), התש"ע-2009 (להלן בסעיף זה: "התיקון"), שמטרתו להתאים את הוראות פקודת מס הכנסה לתיקון מס' 3 לחוק הגמל. התיקון כולל אפשרות להפקיד את מענק הפרישה ברכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה ולהגביל את הסכום , וכן עדכונים לתקרת הזיכויים/ניכויים שניתן לקבל אגב הפקדת כספים.

יג. <u>תחולת חוזר ביטוח משלים לעמיתים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה</u>

בחודש ינואר 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר לתיקון חוזר פנסיה 2008-9-15 שעניינו ביטוח משלים לעמיתים בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה . התיקון קובע כי החוזר יחול על חברות מנהלות של קרנות פנסיה , חברות מנהלות של קופות גמ ל ועל חברות ביטוח כדלקמן: לגבי כריתת חוזים לביטוח משלים (לרבות חידוש חוזה קיים), החל במועד תחילת החוזר; לגבי כל החוזים לביטוח משלים אשר נכרתו עובר למועד תחילת החוזר, החל משנת 2013; לגבי חוזים לביטוח חיים קבוצתי כאמור בסעיף 3, אף אם נכרתו לפני מועד תחילת החוזר.

יד. טיוטה שניה – ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים

בחודש ינואר 2010 פרסם המפקח טיוטא שניה בנושא ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים, שמטרתו לקבוע עקרונות ברורים לניהול תחום טכנולוגיות המידע בגופים מוסדיים על פי תקנים מקצועיים מקובלים ועל בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים הכוללים התייחסות לשיטות, לתהליכים ולבקרות הנדרשים בניהול תחום טכנולוגיות המידע , וזאת במטרה להבטיח את ניהולן התקין ואת תמיכתן בפעילות העסקית והוראות הדין, תוך הקפדה על שמירת זכויות העמיתים.

טו. <u>הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות – תיקון</u>

בחודש פברואר 2010 פרסם המפקח חוזר לתיקון חוזר פנסיה 2004/10 שעניינו הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות . החוזר מתקן את שיעורי הריבית הדינאמיים להיוון החל מהדוחות ליום 31.12.2009.

טז. <u>טיוטא שניה – הכרעה לענין פיצוי בשל איחור במשיכה של כספים או בשל איחור בהעברה של כספים בין קופות גמל או בין מסלולי השקעה</u>

בחודש פברואר 2010 פרסם המפקח טיוטא שניה בנושא שמטרתה להבהיר את הדין החל במקרים של איחור במשיכה של כספים או באיחור של העברת כספים בין קופות גמל או בין מסלולי ה שקעה. החוזר מבהיר שאין לקזז את ריבית הפיגורים עם הרווחים שנוצרו בתקופת האיחור , והיא אינה חלופה לפיצויים בשל הפסדים אם נצברו באותה תקופה.

יז. <u>טיוטא שניה – הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות</u>

בחודש אפריל 2010 פרסם המפקח טיוטא שניה בנושא בעקבות פרסום דוח הועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת איגרות חוב לא ממשלתיות שפורסם בחודש פברואר 2010. מטרת החוזר (המיישם

את המלצות הועדה) לקבוע הוראות שיחולו על גופים מוסדיים בעת רכישת איגרות חוב, החל מקבלת מסמכי הנפקה בפרק זמן מספק לפני ההנפקה , דרך הכנת אנליזה, וכלה בקבלת הער ות משקיעים אחרים למסמכי ההנפקה , לקבוע את סוג המידע שגוף מוסדי יקבל ממנפיק שהוא תאגיד שאינו מדווח ולהורות לגופיים מוסדיים לקבוע מדיניות השקעות באיגרות חוב.

יח. <u>טיוטא – העברת כספים בין קופות גמל</u>

בחודש אפריל 2010 פרסם המפקח טיוטא בנושא העברת כספים בין קופות גמל שמטרתה, בהמשך ובהתאם לתקנות הניידות , להסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל . החוזר מטפל בין השאר בלוחות זמנים להעברת הכספים , באופן ומועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות.

יט. <u>טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התש"ע-2010</u>

בחודש אפריל 2010 פורסמה טיוטא לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) שעוסקת, בין היתר, בשינוי הגדרות בעקבות תיקון מספר 3, בהעברת כספים בין קופות גמל המנוהלות על ידי אותו גוף מנהל, בהחלפת המונח "רווחי" למונח "תשואת" כדי לטפל במצבים בהם אחת הקופות או שתיהן רשמו תשואות שליליות בתקופת האיחור ובשינויים נוספים הנובעים מביטולו של מס רווח ההון.

3. <u>מצב כספי קרנות הפנסיה</u>

<u>קרן פנסיה מקיפה</u>

<u>התחייבויות פנסיוניות:</u>

	ליום 31 במרס 2010	ליום 31.12.2009
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים	65,505	57,273
התחייבות לפנסיונרים זכאים קיימים	3,122	3,113
התחייבות למבוטחים	2,587,211	2,386,268

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 31.03.2010 הסתכם לסך של כ – 2,656 מיליון ש"ח, לעומת כ- 2,447 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות (אלפי ש"ח):

	3/2010	גידול (קיטון) באחוזים	2009	גידול באחוזים	2008	גידול (קיטון) באחוזים	2007
סך כל המאזן (נכסים)	2,671,329	9%	2,461,696	65%	1,493,463	13%	1,323,720
התחייבות פנסיונית	2,655,838	9%	2,446,654	65%	1,478,298	13%	1,308,974
עודף ההכנסות על ההוצאות	60,452		395,662	214%	(345,536)	%(601)	68,903

<u>עודף / גרעון אקטוארי</u>

העודף האקטוארי שחושב לתקופת הדוח הינו בהיקף של כ 7 מיליוני ש"ח, לעומת 44 מיליוני ש"ח בשנת 2009.
על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון , עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 1 בינואר, 2008.

ב. <u>קרן הפנסיה הכללית</u>

<u>התחייבויות פנסיוניות</u>

	ליום 31 במרס 2010	ליום 31 בדצמבר 2009
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים	1,004	985
התחייבות למבוטחים	34,944	32,109

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 31.03.2010 הסתכם לסך של 35,948 אלפי ש"ח לעומת 33,093 אלפי ש"ח בשנת 2009.

סך הנכסים המנוהלים נטו גדל בתקופת הדוח גדל בשיעור של כ- 9%, הנובע מתשואה נומינלית ברוטו בשיעור של 3.32% ומגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן ל- 2,396 אלפי ש"ח קודמת בתקופת הדוח ל- 2,220 אלפי ש"ח ברבעון מקביל אשתקד, גידול של כ- 8%.

ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות (אלפי ש"ח):

	3/2010	גידול (קיטון) באחוזים	2009	גידול באחוזים	2008	גידול (קיטון) באחוזים	2007
סך כל המאזן (נכסים)	36,087	9%	33,222	70%	19,582	37%	14,266
התחייבות פנסיונית	35,948	9%	33,093	70%	19,471	37%	14,212
עודף ההכנסות על ההוצאות	929		5,506	261%	(3,412)	(196%)	(1,150)

<u>עודף / גרעון אקטוארי</u>

העודף האקטוארי שחושב לתקופת הדוח הינו בהיקף של כ 253 אלפי ש"ח, לעומת 160 אלפי ש"ח בשנה קודמת.
על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון , עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 1 בינואר, 2008.

4. תוצאות הפעולות

1. להלן דוח הרווח וההפסד של החברה :

	ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2010	2009	2009
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
הכנסות			
מדמי ניהול, נטו	14,697	9,411	42,683
מהשקעות:			
ממזומנים ושווי מזומנים	6	3	25
מהשקעות פיננסיות, נטו	364	617	1,101
	370	620	1,126
	15,067	10,031	43,809
הוצאות			
מכירה ושיווק	7,867	4,815	27,457
הנהלה וכלליות	4,838	2,605	15,083
הוצאות מימון	9	3	188
	12,714	7,423	42,728
רווח לפני מסים על הכנסה	2,353	2,608	1,081
מסים על הכנסה	856	702	427
רווח נקי	1,497	1,906	654
רווח כולל	1,497	1,906	654

לעניין דמי ניהול מקרנות, נטו - ראה סעיף 2 להלן.

במהלך תקופת הדוח היו לחברה הכנסות מהשקעות פיננסיות של 370 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות של 620 אלפי ש"ח ברבעון מקביל אשתקד.

הוצאות המכירה והשיווק עלו בתקופת הדוח באופן ניכר לסך של 7,867 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 4,815 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד..

הוצאות הנהלה וכלליות עלו בתקופת הדוח לסך של 4,838 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 2,605 אלפי ש"ח ברבעון המקביל אשתקד , גידול של כ - 86%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם, וכן לגידול בהוצאות שונות לאור התרחבות פעילות החברה.

להרחבה ראה באור 4 בדוחות הכספיים בדבר צרוף עסקים החל מינואר 2010.

על אף הגידול הניכר בהכנסות, קטן הרווח לפני מסים על הכנסה מסך של 2,608 אלפי ש"ח ברבעון מקביל אשתקד לסך של 2,353 אלפי ש"ח בתקופת הדוח, זאת על רקע הגידול בהוצאות המכירה והשיווק ובהוצאות ההנהלה וכלליות.

2. <u>פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים</u>

	ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2010	2009	2009
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
<u>מקרנות פנסיה:</u>			
מקרן פנסיה לעמיתים ותיקים:			
דמי ניהול מדמי הגמולים	321	319	1,315
דמי ניהול מעמיתים מוקפאים	80	74	318
דמי ניהול מתשלומי פנסיות	53	48	200
החזרי דמי ניהול	(35)	(39)	(340)
	419	402	1,493
מקרן פנסיה מקיפה:			
דמי ניהול מדמי הגמולים	10,419	8,567	39,358
דמי ניהול מנכסי הקרן	3,100	2,043	9,527
החזרי דמי ניהול	(2,128)	(1,684)	(8,070)
	11,391	8,926	40,815
מקרן פנסיה כללית:			
דמי ניהול מנכסי הקרן	140	83	378
דמי ניהול מתשלומי פנסיה	-	-*)	-
החזר דמי ניהול	-	-	(3)
	140	83	375
	11,950	9,411	42,683
<u>מקופות גמל - דמי ניהול מנכסי הקופה:</u>			
הפניקס תגמולים ופיצויים	1,002	-	-
הפניקס השתלמות	1,413	-	-
קופת פיצויים מרכזית	238	-	-
עמית קופה לתגמולים ופיצויים	94	-	-
	2,747	-	-
	14,697	9,411	42,683

*) מייצג סכום של פחות מ - 1 אלפי ש"ח

דמי הניהול המתקבלים מניהול הקרנות נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (6% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, ברוטו, לפני החזרים והטבות) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (0.5% לשנה בקרן המקיפה ו - 2% בקרן הכללית, ברוטו, לפני החזרים).

ההכנסות מדמי ניהול נטו מקרנות הפנסיה בתקופת הדוח עמדו על 11,950 אלפי ש"ח, בהשוואה ל - 9,411, גידול של כ - 27%.
הגידול הניכר נובע הן כתוצאה מגידול הנכסים שנרשם בתקופת הדוח בקרן, שהוביל לגידול גם בגביית דמי הגמולים ולגידול ההחזרים הניתנים בגינם, והן בשל פעילות שיווקית נרחבת הנובעת מהתחרות הגוברת בשוק הפנסיה.

בתקופת הדוח החברה רשמה לראשונה הכנסות מקופות הגמל בסך 2,747 אלפי ₪ בעקבות העברת הניהול של קופות הגמל לניהולה ביום ה- 1 לינואר 2010.(ראה גם באור 1 לדוחות הכספיים).

3. דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2010	2009	2009
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	2,446,654	1,478,298	1,478,298
תוספות לקרן			
דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים	173,645	142,783	655,973
עודף הכנסות (הפסדים) נטו - מועבר מדוח הכנסות והוצאות	60,452	101,582	395,662
העברות			
העברות צבירה לקרן	14,373	10,719	55,992
סך הכל תוספות לקרן	248,470	255,084	1,107,627
תשלומים והעברות			
תשלומים לפנסיונרים			
תשלומי פנסיית זקנה	95	54	232
תשלומי פנסיית נכות	827	303	2,104
תשלומי פנסיית שאירים	543	357	1,381
	1,465	714	3,717
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה			
תשלומי פנסיית זקנה	4	4	17
תשלומי פנסיית נכות	16	12	63
תשלומי פנסיית שאירים	36	44	154
	56	60	234
תשלומים והעברות לאחרים			
העברות צבירה מהקרן	20,130	10,546	68,041
החזרת כספים למבוטחים	17,635	15,602	67,279
	37,765	26,148	135,320
סך הכל תשלומים והעברות	39,286	26,922	139,271
סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה	2,655,838	1,706,460	2,446,654

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 31.03.2010 הסתכם לסך של כ- 2,656 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 2,447 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2009.

במסגרת מעבר בין קרנות הועברו בתקופת הדוח מקרן הפנסיה החדשה מבוטחים לקרנות אחרות שסך הצבירה בגינן הינה 20,130 אלפי ₪ (רבעון מקביל אשתקד 10,546 אלפי ₪).. כנגד הצטרפו בתקופת הדוח לקרן מבוטחים במסגרת מעבר בין קרנות שסך הצבירה בגינם הינה 14,373 אלפי ₪ (רבעון מקביל אשתקד 10,719 אלפי ₪).
סך הנכסים ל-31 במרס, 2010 מסתכמים ב- 2,671,329 אלפי ש"ח מול סך נכסים של 2,461,697 אלפי ש"ח ל-31 בדצמבר 2009, כלומר גידול של כ- 9% הנובע מתשואה נומינלית ברוטו בשיעור של 3.48% ובעיקר מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 142,783 אלפי ש"ח קודמת רבעון מקביל אשתקד ל- 173,645 אלפי ש"ח בתקופת הדוח, גידול של כ- 22%.

4. <u>דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית</u>

	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2010	2009	2009
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
<u>סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה</u>	33,093	19,471	19,471
<u>תוספות לקרן</u>			
דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים	2,396	2,220	9,233
עודף הכנסות, נטו - מועבר מדוח הכנסות והוצאות	929	1,734	5,506
	3,325	3,954	14,739
<u>תשלומים והעברות</u>			
<u>תשלומים לפנסיונרים</u>			
תשלומי פנסיית זקנה	22	24	75
החזרת כספים למבוטחים	289	223	931
העברות צבירה מהקרן	159	-	111
	448	223	1,042
סך הכל תשלומים והעברות	470	247	1,117
<u>סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה</u>	35,948	23,178	33,093

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 31.03.2010 הסתכם לסך של 35,948 אלפי ש"ח לעומת 33,093 אלפי ש"ח בשנת 2009.
סך הנכסים המנוהלים בתקופת הדוח גדלו בשיעור של כ- 9%. הגידול נובע מהכנסות, נטו של 929 אלפי ש"ח, המהווים תשואה נומינלית ברוטו בשיעור של 3.32% ומגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 2,220 אלפי ש"ח ברבעון מקביל אשתקד ל- 2,396 אלפי ש"ח השנה, גידול של כ- 8%.

5. <u>תחזית זרמי כספים</u>

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול משמעותי בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע הגידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה, אשר יגרמו גם לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול.
במקביל צפוי גידול בהוצאות השיווק וכן בהחזרים ובהטבות הביטוחיות לעמיתים.

אין צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הקרנות ועל רקע צפי לפדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צוו ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 מטיל התחייבות על הקרן, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם . החברה נמצאת במהלך של טיוב נתוני חובות מעסיקים, ורק אז ניתן יהיה לאמוד את חובות המעסיקים ולטפל בהם בהתאם להוראות החוק.

6. השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה

הרבעון הראשון של 2010 המשיך את המגמה החיובית שאפיינה את שנת 2009 . תרמו לכך סביבת הריבית הריאלית השלילית בישראל לצד המשך חדשות מקרו חיוביות מהארץ ומהעולם . המגמה החיובית אפיינה בעיקר את שוקי המניות והאג"ח הקונצרני אם כי גם אפיק האג"ח הממשלתי רשם תשואה חיובית מתונה . ביצועי מדדי המניות השונים ביטאו את המשך העלייה בטעמי הסיכון של המשקיעים שבלטו בביצועי מניות ענף חיפושי הנפט והגז אך גם בביצועי יתר של מניות השורה השנייה והשלישית לעומת המניות הכבדות . מדד הבנקים רשם ברבעון הראשון תשואה שלילית של כ- 1%, מדד ת"א 25 עלה בכ- 7.3%, מדד ת"א 100 עלה בכ- 8.2% ומדד יתר 50 עלה ב- 16.8%.

ברבעון הראשון התעצם גל ההנפקות של אג"ח קונצרני, אשר זכה להיענות גבוהה של המשקיעים ואלו נסגרו בביקושי יתר ובתשואות נוחות מאד לחברות המנפיקות . בהקשר זה יש לציין כי איכות המנפיקים התאפיינה בירידה וכי מתחילת השנה שבו לגייס גם חברות שאינן מדורגות . בסיכום הרבעון, נרשם המשך מיתאם חיובי בין מדדי המניות לאפיק האג"ח הקונצרני – מדד תל בונד 20 עלה בכ- 3.9% ומדד תל בונד 60 עלה בכ- 4.6%. אפיק זה המשיך לקבל רוח גבית מהשיפור במצב המשק ומגיוסים גבוהים בקרנות הנאמנות המתמחות , תוך המשך צמצום המרווחים למול תשואות האג"ח הממשלתי . לאור הצלחת הגיוסים באג"ח קונצרני החלו גם ניסיונות ראשונים להנפקת מניות של חברות חדשות, אך אלו זכו להיענות נמוכה יותר . במקביל, ניכרה גם עלייה בהפצת חבילות מניות של חברות קיימות שלרוב נקלטו בקלות בשוק . חולשת השווקים בתחילת מאי , על רקע ההתפתחויות באירופה , עלולה לבשר על סגירת חלון ההזדמנות להנפקות חדשות.

לאחר מספר מהלכים להעלאת ריבית בנק ישראל במדרגות של 0.25% , נרשמה עצירה של חודשיים והריבית נותרה ברמת 1.25% במרבית התקופה הנסקרת . בסוף מרס, הוחלט על העלאה נוספת של 0.25% ל- 1.5%. רמת ריבית זו בתנאי אינפלציה חזויה העולה על 2.5%, משמעה ריבית ריאלית שלילית המהווה דלק לשווקי ההון . בנק ישראל מודע לכך שהריבית הנוכחית מעודדת אינפלציה במחירי נכסים ריאלים (כגון מניות ונדל"ן) אך מאידך מרגיש מחויב לתמיכה במגמת הצמיחה בין השאר ע"י יצירת תנאי שע"ח דולר/שקל תחרותיים ליצואנים . תפיסה זו הובילה את הנגיד להמשיך ולרכוש דולרים בהיקפים של מאות מיליונים , מתחילת השנה והיא שהעמידה את יתרות המט"ח של ישראל באפריל על רמת שיא חדשה של כ- 64 מיליארד דולר. מצבה הטוב יחסית של כלכלת ישראל ניכר ביחסי שע"ח כך שלמרות התחזקות הדולר בעולם למול האירו (על רקע משבר יוון), השקל שמר על מעמדו ומתחילת הרבעון תוסף שערו למול הדולר בכ- 1.6% ולמול היורו בכ- 8.3% . משבר יוון העצים את התחזקות השקל למול הי ורו ומסוף מרס ועד אמצע מאי, נחלש היורו בכ- 2.5% נוספים ובסה"כ נחלש ב- 10.5% מתחילת השנה.

מצבה הטוב של כלכלת ישראל ניכר בהצטרפותה הרשמית לארגון ה- OECD ובהצלחת הגיוס הגדול ביותר אי פעם שהובילה מדינת ישראל , בסך 1.5 מיליארד אירו אשר נסגר בתשואה הגבוהה ב- 130 נקודות בלבד מתשואת אג"ח ממשלת גרמניה. גיוסים אלו בחו"ל פועלים לצמצום צורכי הממשלה לגיוסים בשוק המקומי ובכך תורמים לשימור תשואות נמוכות באג"ח ממשלתי.

האינפלציה המצטברת ברבעון הראשון הייתה שלילית כאשר מדד מרס סימן את החזרה למדדים חיוביים . כתוצאה מכך, עלו ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון לרמת 2.7-2.9% ונרשמה עליית מחירים (=ירידת תשואות) באג"ח הממשלתי הצמוד וירידה באפיק השקלי . לירידות המחירים באפיק השקלי ברבעון תרמה גם עליית התשואות בארה"ב באג"ח ממשלתי ל- 10 שנים מרמה של כ- 3.6% לרמות של 3.9%, שנבעה מחשש להיצע גדל והולך של אג"ח לצורך מימון הגרעון הפדרלי . פער התשואות בין האג"ח בארה"ב לאג"ח שחר במח"מ דומה ירד לכ- 1.1% בתחילת אפריל לעומת 1.4% בתחילת השנה, אם כי בשל משבר החובות באירופה עלה חזרה לרמה של 1.5-1.6%. זאת בעיקר עקב ירידת תשואות בארה"ב כחלק מתופעת "בריחה לאיכות".

<u>שווקי הכספים בחו"ל</u>
נתוני המקרו הטובים בישראל והשפעתם על שוקי ההון הועמו מדי פעם ע"י חדשות משוקי חו"ל, בעיקר מאירופה. האירוע המרכזי שהשפיע על שווקי המניות בארץ ובחו"ל ברבעון הראשון ובחודשים אפריל- מאי היה החשש מחדלות פירעון של יוון וזליגת הבעיות שם גם למדינות חלשות נוספות בגוש היורו – פורטוגל, איטליה וספרד (מדינות ה-PIGS). התמהמהות מדינות האיחוד במתן פתרון החלטי למצב תרמה לירידות חדות בשווקים מאמצע אפריל ובתחילת חודש מאי וזאת עד הצגת מגה תוכנית סיוע בהיקף של טריליון דולר . מומחים מעריכים כי יוון, גם אם תקרוס, אינה כשלעצמה גורם מהותי בכלכלת העולם אך התנהגות הרשויות העולמיות בעניינה נלמדת ע"י המשקיעים כמדד לטיפול בבעיות פוטנציאליות במדינות האחרות.

במהלך הרבעון נמשכו ברחבי העולם מהלכים לנסיגה מהתוכניות הפיסקליות ו/או המוניטריות המרחיבות. כך למשל בהודו ובאוסטרליה נמשכו העלאות ריבית ובסין הופעלו מנגנוני ריסון עקב סימני התחממות יתר של ענף הנדל"ן.

בארה"ב המשיך הבנק הפדרלי לשדר כי העלאת ריבית אינה צפויה בטווח הקרוב למרות המשך נתוני מקרו טובים יחסית. יחד עם זאת, החל הבנק במהלך יציאה מהמדיניות המו ניטרית ע"י העלאת הריבית על הלוואות לבנקים והודעה על אי הארכת תוכנית הייצוב לשוק האג"ח מגובה המשכנתאות (MBS). שמירת הריבית הנמוכה ללא לחצי אינפלציה תרמה לביצועים חיוביים של שוקי המניות המרכזיים , בעיקר בחודשי מרס ואפריל אם כי בתחילת מאי הצטרפו גם שוקי ארה"ב לירידות שנרשמו בעולם, עקב החשש מהתפתחות קשיים בגוש היורו . ברבעון הראשון עלה מדד MSCI העולמי ב- 2.7% כאשר המדינות המפותחות רשמו לרוב תשואות עדיפות על המדינות המתפתחות - מדד S&P500 עלה בכ- 4.9% , מדד נסדא"ק עלה ב- 5.7%, מדד יורו סטוקס 50 עלה ב- 1.9%, מדד שנחאי בסין ירד ב- 7.9% , מדד BOVESPA בברזיל עלה ב- 2.6% ומדד MSCI של השווקים המתפתחים עלה ב- 2.1%.

לאור העליות החדות בשנה האחרונה , יש לצפות כי החדשות מגוש היורו יבואו לידי ביטוי בעלייה ברמת התנודתיות בשוקי המניות ברחבי העולם . במקביל, סביר שהמשקיעים יבחנו מח דש את טעמי הסיכון שלהם , דבר שניכר למשל בביקושים חוזרים לאג"ח ממשלת ארה"ב ולירידה ברמת התשואות לכ- 3.5% לאחר שאלו כבר נשקו בתחילת אפריל לרמת 3.9%.

7. <u>הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לגבי ביצוע בקרות (SOX 302 ו - SOX 404):</u>

<u>הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי (sox 302)</u>

בחברת הפניקס פנסיה וגמל בע "מ, חלות הנחיות המפקח לפיהן מתנהל תהליך בהתאם לעקרונות סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", כמפורט להלן.

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה "ב, במסגרת חוק "סרבנס אוקסלי" (Sarbanes-Oxley Act of 2002), פרסם הממונה על שוק ההון , הביטוח והחסכון (להלן "הממונה") בשנים 2006-2007 חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של הפניקס ביטוח, הפנסיה והגמל (להלן "הגוף המוסדי") וקיומן ויעילותן של בקרות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם . בהתאם לאמור, הקבוצה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקרות הפנימיות בגוף המוסדי.

הנהלת הפניקס פנסיה, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הפניקס פנסיה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הפניקס פנסיה. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הפניקס פנסיה הינן יעילות על מנת לרשום , לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהפניקס פנסיה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 במרס, 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי , או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הפניקס פנסיה על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של הפניקס פנסיה וקיומן ויעילותן של בקרות פנימיות ביחס לדוחות כספיים אלה מצורפות להלן.

<u>אחריות בקרה פנימית על הדיווח הכספי (SOX 404)</u>

הממונה פרסם חוזר ליישום הוראות סעיף 404 לחוק "סרבנס אוקסלי" באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי. יישום הוראות חוזר זה מחייב ביצוע תהליך של בחינה רחבה של התהליכים המרכזיים של הפניקס פנסיה ונהלי העבודה והבקרה הקשורים בה ם. החל מהשנה שמסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2010, תיכלל הצהרת ההנהלה באשר לאחריותה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

נכון למועד עריכת הדוח , סיימה הפניקס פנסיה את שלב זיהוי החשבונות והתהליכים העסקיים המהותיים לרבות זיהוי בקרות פנימיות רלוונטיות לסיכונים הקשורים לדיווח כספי וגילוי ומיפוי חשבונות ותהליכים עסקיים מהותיים , תיעוד התהליכים המהותיים , הערכת הסיכונים והבקרות הקיימות והערכת מידת יעילות הבקרות , לרבות ניתוח הפערים הקיימים אל מול מודל הבקרה הפנימית . כמו כן, הפניקס פנסיה השלימה את שלב אימות תיעוד התהליכים שמופו לרבות אימות הבקרות שתועדו בתהליכים אלו.

_____	_____
בני שיזף, יו"ר הדירקטוריון	אבי אקהאוס, מנכ"ל